

ОСОБЛИВОСТІ ВІДГОДІВЛІ ГУСЕЙ НА ЖИРНУ ПЕЧІНКУ

Д.В. Калашикова, студент

Науковий керівник – к. с.-г. н., доцент Кравченко О.О.

Миколаївський національний аграрний університет

Викладено результати досліджень впливу годівлі на якість гусячої печінки за 3 періода відгодівлі, а також особливості приготування кормів. Встановлено, що кожний період відгодівлі по різному впливає на приріст гусей, в тому числі і на печінку. В період відгодівлі використовувались кращі корми.

Ключові слова: гуси, гусяча печінка, годівля гусей, фуа-гра, технологія відгодівлі гусей.

Постановка проблеми. Гусяча печінка – це своєрідний делікатес. Гуси – не самі поширені домашні птахи, але окремо гусяча печінка, маса якої становить кілька відсотків від маси самого гусака, важить зовсім небагато. Відповідно, одна порція знаменитого фуа-гра вимагає як мінімум одного забитого гусака. Це і робить блюдо досить ексклюзивним [1, 2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Калорійність гусячої печінки досить велика і складає приблизно 412 ккал на 100 грамів продукту. З них кількість енергії від жирів досягає 351 ккал. Та й взагалі склад гусячої печінки – дуже жирний. У ньому міститься не менше 39% жирів, і 150 грамів печінки гусака цілком достатньо дорослій людині для того, щоб повністю покрити свою потребу в жирах на цілий день. Білків в печінці гусака міститься менше – близько 15%, вуглеводів не міститься зовсім [1, 2].

Постановка завдання. Вивчити динаміку приросту живої маси гусей.

Матеріал і методика Виробництво гусячої жирної печінки включає 3 періоди: відгодовування птиці, підготовчу і примусову відгодівлю.

Під час вирощування з добового до 11-тижневого віку молодняку організують комплекс факторів, які забезпечують гарний його розвиток: повноцінне харчування, раціональне розміщення птиці при дотриманні всіх інших зоотехнічних вимог.

Перед примусовою відгодівлею виробляють орієнтовне вигодовування гусей самокльовом. Даний час називається підготовчим і триває 1-2 тижні до 12-13-тижневого віку гусей. Головна вимога підготовчого терміну – створення факторів для обмеженого руху птиці.

Вирощування самокльовом триває до тих часів, поки добове споживання корму перевищить 300 грам. Гусей, які за два тижні прийому корму самокльовом незадовільно прийняли це орієнтовне вигодовування, на примусову відгодівлю не відправляють.

За 7 днів до посадки у відгодівельні клітки, молодняку дають збільшену дозу вітамінів А і С (в 2-3 рази вище норми) для запобігання стресу.

У 12-13-тижневий вік гусей переводять на примусову відгодівлю. До цього віку гуси повинні мати живу масу не менше 4,2-4,5 кг. Під час примусової відгодівлі гусей застосовують високу щільність посадки (6 голів на одному м²), для того щоб зменшити їх активний рух, що негативно впливає на приріст живої маси і збільшенню маси печінки.

Для відгодівлі гусей використовують кукурудзу в зерні. Доцільно згодовувати кукурудзу прошлого року. Білі сорти кукурудзи надають отриманій печінці світлий відтінок, жовті сорти – золотистий.

Кукурудзу відсортовують, звільняють від дрібних частин, засипають у запарник і наповнюють на 30-40 хвилин гарячою водою. Рівень води повинен бути на 10-15 сантиметрів вище рівня корму. Зерно змішують, шматочки качанів, які спливали на поверхню, ліквідують. Кукурудзяне зерно для згодовування допускається приготувати і замочувати в теплій воді (30-40° С) упродовж 6-8 годин. Замочується така кількість кукурудзи, яка буде згодована за одне харчування.

Підготовлений корм розташовують в ємність для тимчасового зберігання (2-3 години) для згодовування в теплом вигляді. Перед згодовуванням додають 0,5-1,0% кухонної солі і 0,8-1,0% рослинної олії або маргарину, або жиру тваринного походження і суміш вітамінів (одна тис. МО вітаміну А,

100 МО вітаміну D3, 0,01 грам вітаміну С і 0,01 грам нікотинової кислоти на 100 грам корму).

У період примусової відгодівлі корм птиці роздають за допомогою спеціальної машинки зі шнековим робочим органом. Розрахована машинка на подачу цільного зерна кукурудзи. Техніка відгодівлі гусей на жирну печінку полягає в наступному. Витягнуту з клітки птицю необхідно зафіксувати на машинці з правої від себе сторони. Лівою рукою захоплюють голову гусака і здавлюють її у основи дзьоба вказівним і великим пальцями. У відкритий дзьоб вводять палець лівої руки і придавлюють язик птиці до нижньої щелепи. Дбайливо вводять трубку, заздалегідь змащену жиром в стравохід (до zobу).

Результати досліджень. На розміри жирної печінки впливає як постановочна жива маса, так і її приріст за час відгодівлі. Побічно про розмір передбачуваної маси печінки допускається судити за приростом живої маси в перші 7 днів відгодівлі. Гусей, у яких немає приросту живої маси в перший тиждень примусової відгодівлі, знімають з подальшої відгодівлі. До машинної примусової відгодівлі гуси звикають близько 7 днів. Внаслідок стресу, викликаного машинкою, приріст живої маси в перший тиждень прийому корму несуттєвий. Приблизна жива маса гусей і їх приріст по тижнях відгодівлі описані в таблиці 1.

Таблиця 1

Динаміка приросту живої маси гусей ландської породи у 84-денному віці

Тиждень відгодівлі	Жива маса гусей, г	Приріст, г	
До відгодівлі	4400	-	-
1-й	5050	650	14,8%
2-й	6300	1250	43,2%
3-й	450	1150	69,3%

Не потрібно надмірно щільно, особливо в перші 7 діб, набивати стравохід кукурудзою, так як це здатне спровокувати його розрив. Прекрасно підготовлений стравохід гусака здатний вмщати в себе 150-300 грам кукурудзи. Це дуже важлива умова при отриманні великої жирної печінки.

У перші три дні гусей годують 2 рази на день, а в кінці відгодівлі кратність дачі кормової суміші доходить до 6-8 разів. Такий режим відгодівлі може бути здійснений тільки лише при цілодобовому прийомі корму. З цієї причини, починаючи з 10-ї доби, гусей годують продовж 24 годин через кожні 3-4 години. Після кожної дачі корму включають на одну хвилину воду.

Витрата часу на годівлю одного гусака складає 40-60 сек. При машинній відгодівлі 1 людина здатна обслужити 90-140 гусей.

Обсяг кукурудзи на одне годування знаходиться в залежності від індивідуальних особливостей організму птиці. Прямо перед наступною даванкою корму обслуговуючий персонал перевіряє чи перетравлений в гусака корм від попереднього харчування. Якщо корм не перетравлений, то годівлю такої птиці переривають. Якщо затримка виходу корму у птиці триває більше трьох діб, то її посилають на забій.

Так як перетравність кукурудзи у гусей в кінці відгодівлі знижується, то обмежують кратність годувань. З цієї причини в останні 7 днів відгодівлі 7-8 разів здійснюють годівлю тільки лише тих гусей, у яких зерно кукурудзи виведено із стравоходу. Тривалість основної відгодівлі складає 21 день, з коливаннями в 2-3 доби. Попередні витрати кукурудзи на одну голову в день по тижнях відгодівлі наступні, г: в першу – 350-500, у другу – 600-850, у третю – 700-1000. Витрата кукурудзи в розрахунку на суху речовину за три тижні відгодівлі дорівнює 16-18 кілограмам на голову.

Висновки і перспективи подальших досліджень. У результаті досліджень доведено, що найбільшого приросту гуси отримують у 3-й період примусої відгодівлі. Для отримання жирної гусячої печінки з гарними смаковими якостями потрібно дотримуватися раціону годівлі та проміжку між подачею корму.

Список використаних джерел

1. <http://moyaosvita.com.ua/juzha-i-napoi/gusyacha-pechinka-fua-gra/>
2. <https://www.ya-fermer.ru/otkorm-gusey-na-zhirnyuyu-pechen>